

Dokument s plenarne sjednice

B9-0147/2024

26.2.2024

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o ubojstvu Alekseja Navaljnog i potrebi za djelovanjem EU-a za potporu političkim zatvorenicima i ugnjetavanom civilnom društvu u Rusiji
(2024/2579(RSP))

Sergey Lagodinsky, Francisco Guerreiro, Markéta Gregorová, Ignazio Corrao, Katrin Langensiepen, Mounir Satouri, Anna Cavazzini, Bronis Ropé, Alviina Alametsä, Erik Marquardt, Gwendoline Delbos-Corfield, Heidi Hautala, Henrike Hahn, Jordi Solé, Malte Gallée, Viola von Cramon-Taubadel

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o ubojstvu Alekseja Navaljnog i potrebi za djelovanjem EU-a za potporu političkim zatvorenicima i ugnjetavanom civilnom društvu u Rusiji
(2024/2579(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Rusiji,
  - uzimajući u obzir izjavu Konferencije predsjednika od 21. veljače 2024.,
  - uzimajući u obzir Ustav Ruske Federacije i međunarodne obveze u području ljudskih prava koje se Rusija obvezala poštovati,
  - uzimajući u obzir izvješće posebne izvjestiteljice UN-a za stanje ljudskih prava u Ruskoj Federaciji Mariane Katzarove od 21. rujna 2023. naslovljeno „Stanje ljudskih prava u Ruskoj Federaciji”,
  - uzimajući u obzir izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava od 11. srpnja 2023. naslovljeno „Zaštita ugroženih boraca za ljudska prava: ulazak u EU, boravak u EU-u i potpora EU-a”,
  - uzimajući u obzir izjavu o smrti Alekseja Navaljnog koju je 19. veljače 2024. u ime Europske unije dao Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,
  - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Aleksej Navaljni, istaknuta ruska politička figura i dobitnik Nagrade Saharov za slobodu mišljenja za 2021., preminuo u sibirskoj kažnjeničkoj koloniji sjeverno od arktičkog kruga dok je služio neutemeljenu, politički motiviranu zatvorsku kaznu; budući da punu odgovornost za njegovo ubojstvo snosi ruska država, a posebno njezin predsjednik Vladimir Putin;
- B. budući da se Navaljni u zatvoru nalazio od 17. siječnja 2021.; budući da je, otkad je uhićen, bio izložen zlostavljanju, mučenju, proizvoljnom kažnjavanju i psihološkom pritisku;
- C. budući da je Aleksej Navaljni utjelovio borbu za slobodu i demokraciju u Rusiji; budući da je Navaljni svoju borbu neumorno i hrabro nastavio iz zatvora, osuđujući pritom korupciju ruskog režima; budući da postoje izvješća o tome da ruski građani odaju počast Alekseju Navalnjom u gradovima i mjestima diljem Rusije, te da su mnogi od njih pritvoreni zbog tog mirnog čina, a nekima su uručeni i proizvoljni pozivi u vojnu službu;
- D. budući da je politički sustav Rusije pod kontrolom konsolidiranog autoritarnog režima koji djeluje u okruženju rasprostranjene korupcije; budući da taj isti sustav koristi namještene izbore kako bi pružio privid demokracije te koncentrirala svu moć u rukama Vladimira Putina; budući da vlada suzbija bilo kakav neposluh uz potporu sigurnosnih

snaga odanih režimu, poslušnog pravosuđa, kontroliranog medijskog okruženja i zakonodavne vlasti koju čini vladajuća stranka i popustljive oporbene frakcije;

- E. budući da je Putinov režim desetkovao generaciju ruskih organizacija za ljudska prava, uključujući Memorial i Moskovsku helsinšku skupinu; budući da u EU-u borave razni ruski disidenti, predstavnici medija i civilnog društva koji su bili prisiljeni napustiti Rusiju jer su zbog kritiziranja vlade izloženi velikom riziku od odmazde vlasti;
- F. budući da se mnogi oporbeni akteri i dalje nalaze u Rusiji i nastavljaju se boriti za demokraciju, vladavinu prava i ljudska prava unutar Rusije, što ih izlaže velikom osobnom riziku; budući da su predstavnici oporbe sustavno izloženi verbalnim napadima, kampanjama osobnog blaćenja i dehumanizaciji koje provodi vlada ili provladini mediji; budući da se u Rusiji u zatvoru trenutačno nalazi više od 500 političkih zatvorenika; budući da su od početka sveopće ruske invazije na Ukrajinu 2022. ruske vlasti još više ograničile prava i individualne slobode kako bi suzbile izražavanje neslaganja u zemlji;
- G. budući da, prema navodima posebne izvjestiteljice UN-a za stanje ljudskih prava u Ruskoj Federaciji Mariane Katzarove, više nema sigurnog prostora za građansko djelovanje ili političku oporbu u Rusiji;
  - 1. oštro osuđuje ubojstvo Alekseja Navaljnog; izražava iskrenu sućut njegovoj obitelji, suradnicima i kolegama, kao i njegovim brojnim pristašama u Rusiji; izražava punu potporu Juliji Navaljnoj, koja je odlučna nastaviti s radom koji je Aleksej Navaljni započeo uz njezinu potporu, kao i Zakladi za borbu protiv korupcije, koju je osnovao Navaljni i koja nastavlja s radom u novim okolnostima;
  - 2. poziva ruske vlasti da dopuste da tijelo Alekseja Navaljnog bude pokopano u skladu sa željama njegove obitelji; zahtijeva neovisnu i transparentnu međunarodnu istragu o točnim okolnostima smrti Alekseja Navaljnog kako bi se osigurala odgovornost i pravda;
  - 3. poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice da u bliskoj suradnji s partnerima EU-a pozove rusko političko vodstvo i vlasti na odgovornost; poziva Vijeće da učinkovito primjeni globalni režim sankcija u području ljudskih prava i provede ciljane mjere protiv onih koji su bili uključeni u uhićenje, sudski postupak, zatvaranje i smrt Navaljnog;
  - 4. ističe da ruska vlada i Vladimir Putin osobno snose kaznenu i političku odgovornost za ubojstvo svojeg najistaknutijeg protivnika Alekseja Navaljnog te da je u takvim okolnostima opravданo pokrenuti pitanje legitimnosti Vladimira Putina u javnom i međunarodnom diskursu;
  - 5. izražava solidarnost sa svima u Rusiji i šire koji se bore za demokratsku i mirnu budućnost Rusije; osuđuje jačanje represije nad kritičarima vlade, borcima za ljudska prava i neovisnim novinarima od invazije na Ukrajinu;
  - 6. poziva ruske vlasti da odbace sve proizvoljne optužbe te da odmah i bezuvjetno oslobođe sve političke zatvorenike i proizvoljno pritvorene osobe, uključujući Vladimira Kara-Murzu, Jurija Dmitrijeva, Iliju Jašina, Alekseja Gorinova, Liliju

Čaniševu, Kseniju Fadejevu, Vadima Ostanina, Danijela Kolodnija, Viktoriju Petrovu, Mariju Ponomarenko, Aleksandru Skočilenko, Svetlanu Petrijčuk, Evgeniju Berkovič, Dmitrija Ivanova, Joana Kurmojarova, Igora Barišnikova, Dmitrija Talantova, Alekseja Moskaleva i Ivana Safronova;

7. zahtijeva da uvjeti u kojima se drže zatvorenici, dok ih se ne pusti na slobodu, budu u skladu s međunarodnim obvezama Rusije, posebno u pogledu pristupa liječnicima po vlastitom izboru, odgovarajućeg liječenja, odvjetnika i komunikacije s njihovim obiteljima;
8. poziva države članice da pojačaju napore kako bi pronašle izvedive načine za oslobađanje političkih zatvorenika najpogodenijih uvjetima u kojima ih se drži, posebno onih koji su bolesni ili koji su bili mučeni, uključujući mogućnost potencijalne razmjene zatvorenika; poziva Vijeće da uspostavi posebnu ulogu izaslanika za političke zatvorenike i taoce kako bi se ti naporci koordinirali, u suradnji s međunarodnim partnerima, te koji bi bio kontaktna točka za njihove obitelji i suradnike;
9. poziva ruske vlasti da odmah oslobode stotine osoba koje su tijekom proteklih tjedana pritvorene zbog mirnog odavanja počasti Alekseju Navalnjom; osuđuje sadističku praksu ruskih vlasti da se okomljuju na političke prosvjednike na način da ih novače za odlazak u rat;
10. poziva države članice da uvedu opsežne mjere ograničavanja na razini EU-a protiv pojedinaca uključenih u političke progone i izmišljene slučajevne protiv ruskog civilnog društva i aktivista; ustraže na većoj transparentnosti u postupku primjene i ukidanja mjera ograničavanja EU-a;
11. poziva delegaciju EU-a i misije država članica EU-a u Rusiji da nastave prisustvovati suđenjima pojedincima suočenima s politički motiviranim kaznenim progonom;
12. apelira na države članice da povećaju i dodatno pojednostavite program za humanitarne vize te da pruže druge oblike potpore ruskim borcima za ljudska prava, prodemokratskim aktivistima i neovisnim novinarima kojima prijeti politički progon;
13. ponovno poziva na uspostavu sustava viza za višekratni ulazak na razini EU-a za borce za ljudska prava i aktiviste civilnog društva te politički proganjene pojedince, kao i na korištenje postojeće pravne fleksibilnosti i rješavanje nedostataka u zakonodavstvu, kako je predložila Agencija Europske unije za temeljna prava u svojem izvješću za 2023. naslovom „Zaštita ugroženih boraca za ljudska prava: ulazak u EU, boravak u EU-u i potpora EU-a”; poziva institucije EU-a da pripreme mjere u slučaju da Rusija prestane izdavati putovnice u svojim konzulatima, uključujući priznavanje *de facto* apatrijnosti, te da izdaju putne isprave kako bi se demokratskoj oporbi, aktivistima civilnog društva i drugim politički proganjenim osobama omogućilo da se presele u države članice EU-a i, prema potrebi, nastave sa svojim radom u egzilu;
14. poziva države članice da izbjegavaju neopravdanu i nerazmjeru primjenu mjera ograničavanja na pojedince koji traže utočište od aktualne ruske vlade i bore se protiv nje;
15. poziva da se za ruske disidente u EU-u pojednostavite postupci za registraciju

organizacija i subjekata, otvaranje bankovnih računa i obavljanje drugih administrativnih zadaća kako bi im se omogućilo da nastave s radom u egzilu;

16. izražava žaljenje zbog imperijalističke i neokolonijalne politike ruskog režima i najoštrije osuđuje kontinuiranu rusku ratnu agresiju na Ukrajinu; ponavlja da EU, njegove države članice i partneri sličnih stavova diljem svijeta moraju nastaviti pružati političku, gospodarsku i vojnu potporu Ukrajini jer je povećanje naše potpore za obranu Ukrajine najbolji odgovor na aktualne represivne prakse;
17. poziva Komisiju da iskoristi multilateralne platforme kojih je Rusija član kako bi nastavila osuđivati kršenja ljudskih prava u Rusiji i ruski zločin agresije na Ukrajinu;
18. izražava podršku radu posebne izvjestiteljice UN-a o stanju ljudskih prava u Ruskoj Federaciji, Mariane Katzarove, i poziva države članice da osiguraju da Vijeće UN-a za ljudska prava produlji njezin mandat i 2024.;
19. poziva Komisiju, a osobito Europsku službu za vanjsko djelovanje, da razvije proaktivnu i dugoročnu stratešku politiku prema Rusiji kojom bi se učinkovito odgovorilo na realnost trenutačnih odnosa EU-a i Rusije, stanje ljudskih prava u Rusiji i potrebu za potporom ruskom civilnom društvu i predstavnicima oporbe u egzilu;
20. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te ruskim vlastima.